Ассалом, навбаҳор — Наврўзи айём!

Куч — адолатда

Адолат

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2004 йил 19 март

№ [illegible] (455)

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

Сотувда эркин нархда

Айём шукуҳи

МЎЪЖИЗАВИЙ НАВРЎЗ

Наврўз — яшариш, покланиш, эътиқодларга йўғрилиш айёмидир. Шу боис ҳар йили бу байрамга катта тайёргарлик билан келамиз. Наврўзнинг ўз фазилатлари, одамзотга ошно хусусиятлари бисёр. Табиатнинг уйғониши, оламнинг кулиши, қуёш ҳароратини момо ерга сочиши, қадалган уруғларнинг униб чиқиши, қирадирларни яшнатиб, гулга буркаши — ҳаммаҳаммаси Наврўзга алоқадордир.

Наврўз эзгулик эътиқоди мустаҳкамланишига, яратганга шукрона айтишга, унинг қудратига ишонишга, имон келтиришимизга хизмат қиладиган ажойиб, ўзига хос бир байрамдир. Зеро, унинг келиб кетиши бизнинг борлиғимизни билдиради. Наврўз оламни гулгун тақинчоқлари, турфа либослари билан безайди. Ризқимизга ризқ, умримизга умр бахшида этади. Табиатни уйғотиб, одамларни меҳнат майдонига чорлайди.

Наврўз удумлари, анъаналари ўзига хос. Дошқозонлар осилиб, баҳорнинг тансиқ сумалаги, ҳалим пиширилади. Турфа хил кўкат таомлари тайёрланишини айтмайсизми? Қишдан толиқиб, ҳориб чиққан руҳиятимизга куч-қувват киради. Ўзимизни тетик ва бардам тута бошлаймиз. Бу ҳолатни энди оёғи чиқаётган, тетапоя бўлиб, ҳаёт йўлига қадам босаётган гўдакка қиёслаш мумкин. Демак, онгимиз, шууримиз, иқболимиз балқиб, тўлишиб қувватланади. Бир сўз билан айтганда, йил давомида қалбимизга инган чанг-ғуборларни ҳам тозалайди, поклайди. Бизга маънавий озуқа беради. Ҳовли-жойлар, кўчакўйлар, хиёбонлар, гузарлар, ҳатто ўзимиз фаолият кўрсатиб, ишлаб турган ташкилот ва корхоналар ҳам Наврўз шанбаликлари, ҳашарлари туфайли тозаланиб, озодаланади. Деҳқон бобо ҳам ариқ-зовурларини равон сув оқишига мослаб олади. Зироат ва чорва юмушлари бошланади.

Наврўзнинг бароков, хусусиятлари ҳақида жуда ҳам кўп гапириш мумкин. Наврўз шарқ халқларининг энг ҳаётбахш, энг қадимий айёмидир. Боболаримиз томонидан амалда қўлланиб келинган мучал ва деҳқончилик ҳисоби ҳам айнан, Наврўз — "Янги кун"дан, яъни ҳар йили 22 мартдан бошланади. Бу йил мучал ҳисобида маймун йилига кирамиз.

Бепоён ўлкамизга Наврўз сепини ёйиб, баҳри-дилимизни очиб, шоду-хуррамлик билан кириб келаётир. *Ассалом Наврўз, деймиз.* Чунки, халқимиз толеига ато этилган байрамлар орасида Наврўзи оламнинг таровати, шукуҳи ўзгачадир. Биз, бу байрамни юртимизда кенг нишонлайдиган бўлдик. Буни бизга ҳуррият ато этган улуғ бир неъмат десак ҳам бўлади. Улуғ шоиримиз Абдулла Орипов: "Мана бугун Наврўзи олам, дўстларимга гуллар тутарман", деб бежиз айтмаган.

Наврўз — гуллар ва диллар байрами. Бирбиримизга меҳр-мурувват, оқибат кўрсатадиган улуғ айёмдир.

Азизлар, ушбу мулоҳазаларимизни Наврўзи оламни қайси кунда кириб келишига қараб, унинг хосиятлари, бароков ва фазилатлари борасида сўз юритишни лозим топдик. Яна бир гап, аслида Оллоҳнинг ҳамма кунлари ҳам хосиятлидир. Фақат, айрим сабабларга кўра, баъзи бир ойлар ва кунлар муборакли, муродбахшлик мақомига муяссар бўлган. Бунга Ийд, Наврўз, Ийд Рамазон, Ийд Қурбон каби кунларни киритиш мумкин.

Маълум бўлишича, Наврўзи олам душанба куни доҳил бўлса, бу — Ойга таллуқлидир. Бундай йилда тўқ-фаровонлик ва нозneъматлар кўп бўлади. Баҳори ёмғирли келади. Ғўза, буғдой ва бошқа деҳқончилик зироатлари ҳосили яхши бўлади. Бироз олдисотди ишларида савдогарлар қийналиши мумкин, лекин бу ҳолат ҳам тез ўтиб кетади.

Агар Наврўзи олам сешанба куни кирса, бу — Марсга таллуқлидир. Бу йил қувонч, шодлик кўп, ноз-неъматлар бисёр бўлади. Айниқса, ҳайвонлар тўқ ва семиз, сутли бўлади. Аммо одамлар орасида жанжал кўпаяди. Бу ҳам узоққа чўзилмайди. Фақат эрта экилган зироат яхши, кечкиси табиий офатлар туфайли кам ҳосил бўлади. Ёмғир кам бўлади. Бу йилда узум ҳосили бисёр бўлади. Тинчлик ва омонлик йили бўлади.

Наврўзи олам чоршанба кунида доҳил бўлса, бу — Меркурийга таллуқлидир. Бу йилда қаҳатчилик фитна-фасод, ўзаро жанжаллар кўп бўлади. Полиз экинлари авжли, баъзи дон экинлари камайиб, бозорда қимматроқ бўлади. Бу йилда илон, чаён, қуртлар кўпаяди. Савдогарларнинг иши ривож топади. Фуқаролар орасида кўз хасталиги кўпроқ учрайди.

Наврўзи олам пайшанба кунида доҳил бўлса, бу — Юпитерга таллуқли бўлади. Бу йилда баъзи жойларда ноз-неъмат кўп, арзончилик бўлса-да, баъзи бир жойларда кам бўлади, нархнаволар қимматроқ бўлиши ҳам мумкин. Қорёмғир кўп бўлади ва ўз вақтида ёғади. Подшоҳларнинг ва ҳунармандларнинг аҳволи яхши, фуқаролар ҳам ёмон бўлмаслар. Бу йил ҳам омонлик бўлади, бироқ одамлар орасида ёлғон сўз кўпроқ, беморлар ҳам оз бўлмас, савдогарларнинг аҳволи бирмунча яхши бўлади.

Агар Наврўзи олам жума куни доҳил бўлса, бу — Зуҳро юлдузига таллуқлидир. Бу йилда қувонч, бахт-омад, фаровонлик бисёр бўлади. Ёмғири кўп, совуғи қаттиқ, қиши узун бўлади. Йил охирида бироз қимматчилик бўлади. Кечки зироат авжли бўлмайди. Савдо-сотиқ ишлари яхши келади.

Агар Наврўзи олам шанба куни кирса, бу — Зуҳалга таллуқли бўлади. Бу йилда баъзи бир жойларда озиқ-овқат танқислиги сезилади, ёмғир кўп ёғади, айрим мамлакатларда урушлар содир бўлади. Ўғирлик ва қароқчиликлар ҳам кўпаяди. Фитна ва ёлғонлар фош бўлади. Кузги экинлар яхши, аммо ҳосили камроқ бўлади. Қишни охири совуқ келади ва қиш бироз чўзилади.

Бу йил Наврўз якшанбага тўғри келяпти. Айтишларича, агар Наврўзи олам якшанба куни доҳил бўлса, бу — Қуёшга таллуқли бўлади. Бу йилда ноз-неъматлар бисёр, яхши, қутлуғ ва барокатли кунлар кўп, фитна ва ёмонликлар кам бўлади. Йилнинг бошида арзончилик, охирида бироз қийинчилик бўлиши мумкин. Умуман, Наврўз якшанбада кирса, бу — бахт ва саодатликнинг белгисидир. Ҳамма нарса ҳаракатга, чин эътиқодга, ҳалол меҳнатга боғлиқдир.

Азизлар, албатта алломаларимиз таъбири, уларнинг кузатишлари маҳсули бўлмиш юқоридаги таърифлар бу табиий жараёнларга тўғри келиши мумкин. Бироқ, шу билан бирга яна бир ҳақиқатни ҳам айтамизки, ҳамма нарсаларни билгувчиси, унинг яратувчиси бу — Оллоҳ таологагина боғлиқ. Фақат, биз ундан эзгу ниятларимизни мустожиб бўлишини ва яхшиликлар ато этишини сўраб қоламиз.

О, Наврўз сайли, сайли,
Эл қувонар сен туфайли.
Сен кирган хонадоннинг,
Бордир барака-хайри...

Илоҳо, ҳар бир кунимиз Наврўз бўлсин! Янаги Наврўзи оламга соғ, омон, тинчликда етиб келишликни Яратганнинг ўзи бизга насиби-рўз айласин, деймиз.

Абдулҳамид ЧИНОРИЙ,
доцент

НАВРЎЗ НАШЪУ НАВОСИ

Не бахт, яна юртимга Наврўз айёми келди,
Янги кун — Янгиланиш, яшнаш мароми келди.

Эзгу урф-одатларнинг азалий, наврўзона,
Меҳр билан йўғрилган соғинч саломи келди.

Кун ва тунни баробар, тенг айлагувчи қудрат,
Ҳамал буржи аталмиш олий мақоми келди

Шу кунлар деб жон фидо этган буюк зотларнинг,
Хотири эъзозланиб, мангулик номи келди.

Бизга руҳий мададкор бўлиб ўтмиш-мозийнинг,
Ғиждувоний, Нақшбанд, Сино, Хайёми келди...

Тилимизни тобора жарангдор, нафис айлаб,
Алишер Навоийнинг шеърий каломи келди.

Ушбу йилимиз "Меҳр ва мурувват йили"дир,
Яъни, "Обод маҳалла йили"н давоми келди.

Чўпон-чўлиқ, деҳқонга қут-барака бахш этиб,
Табиатнинг сероб ўт-ўлан-инъоми келди.

Тоғ этаги, қир-адир, боғ-роғлар чаман-чаман,
Гул фаслининг шудрингли гуллола-жоми келди.

Соф ҳаво, гул атридан қушлар хониши янграб,
Қулоққа хуш садоми, мумтоз навоми, келди.

Ошиқлар нигоҳида ажиб туйғу акс этиб,
Кўнглига пок севгими, ишққа вафоми, келди.

Байрам дастурхонигазамин ноз-неъматлари:
Кўкат сомса, ширмой нон, майиз, бодоми келди.

Айниқса, дошқозонда пишиб қиёмга етган,
Навбаҳорнинг сумалак — тансиқ таоми келди.

Ҳавас билан кенг жаҳон бизни хуш айламоқда,
Қутлов билан ҳурмати ва эҳтироми келди.

Наврўз нашъу намосин куйлашга даъват айлаб,
Қалбдан Исомиддиннинг жўшиб илҳоми келди.

Исомиддин ЖУМАЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими

Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг Ўзбекистон халқига, партиянинг барча аъзоларига, хайрихоҳларига Наврўз байрами табриги

Азиз юртдошлар!
Ҳурматли партиядошлар!

Барчангизни юртимизга уйғониш, ёшариш, орзу-умидлар рамзи бўлиб кириб келаётган Наврўз байрами билан қизғин қутлаймиз.

Наврўз мустақиллигимиз туфайли ўз тарихимиз, қадрияту урф-одатларимизни қайта тикланганлигининг ёрқин исботи ва энг ширин мевасидир. Бу байрам юртимизда элати, миллати, ирқидан қатъий назар барча фуқаролар томонидан бир хил шодлигу қувонч билан мана ўн икки йилдирки кенг нишонланиб келинмоқда. Мазкур қувончли кунни кенг нишонлашга қизғин тайёргарлик кетаётган шу шукуҳли кунларда бизнинг партиямиз ҳам тўққиз ёшга тўлди. Ўтган қисқа давр ичида партиямиз фаоллари халқимиз турмуш фаровонлиги йўлида унинг дарду-фикрига, қувончига шерик бўлиб келмоқда. Бундан буён ҳам халқимиз, юртимиз равнақи йўлида партиямиз аъзолари бор куч-ғайратларини аямайдилар, деб ишонч билдирамиз.

Бу борада юртдошларимизга, партиямизнинг барча аъзолари ва фаолларига, бизга хайрихоҳ бўлган тарафдорларимизга соғлик-омонлик, тинчлик-тотувлик, дастурхонларига қут-барака тилаймиз.

Юртимизда ҳар бир кун Наврўз бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Наврўз умумхалқ байрамини кенг нишонлаш тўғрисида

Наврўз Шарқ халқлари, жумладан, Ўзбекистон халқи учун энг қадимий ва азалий байрамлардан биридир. Баҳор фасли ва табиат уйғонишининг тимсоли, яшариш ва янгиланиш рамзи бўлмиш бу айёмни орзиқиб кутиш, баланд руҳ ва катта хурсандчилик билан нишонлаш эл-юртимиз учун олижаноб анъанага айланиб қолган.

Маълумки, Наврўз байрами юртимизда март ойининг учинчи ўн кунлиги бошланишига тўғри келади. Ва шунга асосланиб, мамлакатимизда 21 март куни Наврўз байрами, деб эълон қилинган.

Анъанага кўра, Наврўзга бағишлаб пойтахтимиз Тошкентда, вилоятлар, шаҳар ва туман марказларида байрам маросимлари, халқ сайиллари ва томошалар ўтказилади.

Узоқ ва давомли тарихимиздан маълумки, Наврўз бир кун эмас, бир ой мобайнида байрам қилинади ва жойларда одамлар табиат билан ҳамоҳанг бўлиб, бу айём қувончини кўпчилик билан баҳам кўради.

Халқимизнинг мана шундай байрамларни ҳар қайси воҳа ва водийнинг маҳаллий иқлим ва табиий шароитидан келиб чиққан ҳолда ўтказиши ҳар томонлама эътибор ва қўллаб-қувватлашга муносибдир.

Республика Гидрометеорология Бош бошқармасининг маълумотларига кўра, кейинги йилларда умуман иқлим ўзгариши муносабати билан айнан шу мавсумда об-ҳавонинг бузилиб, ёғингарчилик кўп бўлиши кузатилмоқда ва жорий йил ҳам бундан истисно эмас.

Бундай вазият оммавий байрам тадбирларини очиқ майдонларда, истироҳат боғларида халқимизнинг кенг иштирокида ўтказиш учун муайян қийинчиликлар туғдирмоқда.

Наврўз умумхалқ байрамини миллий қадрият ва урф-одатларимиз руҳида кенг нишонлаш, уни ўтказиш учун қулай шарт-шароит яратиш, одамларнинг кўнгилли дам олишини ташкил этиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Пойтахтимиз Тошкентда, Қорақалпоғистон Республикасининг пойтахти Нукус шаҳрида, вилоятлар, шаҳар ва туман марказларида Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган тадбирларни об-ҳаво шароитини ҳисобга олиб, март ойининг охиригача ўтказиш мақсадга мувофиқ, деб топилсин.

2. Байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари зиммасига юклансин.

Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий қўмитасига байрам муносабати билан марказда ва жойларда белгиланган барча ташкилий-амалий ишларни кенг жамоатчиликни жалб қилган ҳолда, юксак даражада ўтказиш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўриш вазифаси топширилсин.

3. Ушбу қарор ижросини назорат қилиш Бош вазир Ш.Мирзиёевга юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2004 йил 17 март.

"FLORA - 2004" КЎРГАЗМАСИ

Пойтахтдаги "Ўзэкспомарказ"да гуллар, манзарали ва мевали дарахтларнинг кўргазмаси очилди.

- Наврўз байрами арафасида анъанавий " Flora " кўргазмаси ўтказилмоқда,-деди "Ўзэкспомарказ"нинг директори Бахтиёр Эрматов "Туркистон-пресс" мухбирига. –Баҳор бу табиатнинг уйғониш даври ҳисобланади. Кўргазманинг дарахтлар гуллаб, бинафша, наргиз ва лолалар ғунча очаётган пайтда ташкил этилаётганлиги бежиз эмас. Ахир, инсон ва табиат мулоқоти доимо қалбларга эзгулик ва меҳр –мурувват бағишлайди. Ўтган йилги кўргазмада ўттиздан зиёд ташкилот ва хусусий корхоналар иштирок этганди. Уларнинг манзарали ўсимликлари билан беш мингдан зиёд меҳмонлар танишишди.

Б. Эрматовнинг таъкидлашича, бу йил кўргазмада Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти, "Ботаника" илмий ишлаб чиқариш маркази, Тошкент давлат аграр университети, "Совпластитал" қўшма корхонаси ва таркибида ўн олти корхонани бирлаштирган манзарали, боғдорчилик ва гулчилик давлат хўжалиги унитар корхонаси ҳамда бошқа ташкилотлар иштирок этмоқда. Шунингдек, кўргазмада ўз маҳсулотлари билан Белоруссиянинг Гомел шаҳридаги "Светотехника" ишлаб чиқариш корхонаси, Исроилнинг "Netafim" LTD" фирмаси ваколатхонаси ва "Хассават" хусусий корхонаси илк марта қатнашмоқда.

Кўргазмадаги алоҳида стендларда замонавий ўзбек флорашунос рассомларнинг асарлари ва сураткашрассом Умида Аҳмедованинг фото кўргазмаси ҳам намойиш этилмоқда.

-Мен илк маротаба ушбу кўргазмада қатнашяпман, -деди хусусий тадбиркор Рустам Асфандиёров.- Ўттиз йилдан буён пакана бансай дарахт кўчатлари етиштиртириш билан шуғулланаман. Кўргазмага 15-26 йиллик пакана арча турларини олиб келдим. Уларнинг бўйи 30-35 сантиметргача боради. Бу турни етиштириш учун кўп ўқидим, дарахтларнинг физик, кимёвий хусусиятларини ўргандим. Мазкур арчалар ўттиз йиллик меҳнатим маҳсулидир.

Дилдора ТОИРОВА.

Ёшу кекса бирдай шодумон — Ҳавас қилса арзийди жаҳон

ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлган қишлоқ хўжалиги бугун соҳада чуқур ислоҳотлар ўтказишни, деҳқон ва фермерлар манфаатлари ҳимоясини кучайтиришни, бинобарин, қишлоқ аҳолисининг турмуш фаровонлигини юксалтиришни талаб қилмоқда.

Қишлоқда аграр ва иқтисодий муносабатларни ислоҳ қилишга қаратилган қонунлар ҳамда улар асосида қабул қилинган норматив ҳужжатларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш, хўжалик юритувчи субъектлар ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича прокуратура органларининг фаолиятини кучайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2004 йилнинг 11 март куни "Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишга қаратилган қонунларнинг бажарилишини таъминлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" Фармон қабул қилинди. Фармонда Ўзбекистон Республикаси прокуратураси органлари тузилмасига тегишли ўзгартишлар киритилиб, прокуратура органларининг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги долзарб вазифалари белгилаб берилди.

Шу муносабат билан, жорий йилнинг 13 март куни Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳайъати ва Адлия вазирлиги ҳайъатининг кенгайтирилган қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди, Бош прокуратура ҳамда Адлия вазирлигининг раҳбарлари, таркибий тармоқлар бошлиқлари, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар прокурорлари ҳамда уларга тенглаштирилган прокурорлар, шунингдек, ҳудудий адлия бошқармалари бошлиқлари иштирок этдилар. Мажлисда таъкидланишича, қишлоқ хўжалиги соҳасида ечимини кутаётган қатор муаммолар ва қонунбузилишлар мавжуд. Уларнинг аксарияти қонун талабларининг етарли даражада бажарилмаётганлиги билан боғлиқдир. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, давлатга пахта, ғалла топшириш, ширкат, фермерларга техникавий хизмат кўрсатиш, минерал ўғитлар, ёнилғимойлаш материаллар етказиб бериш ҳамда пул маблағларини ўтказишда шартнома мажбуриятларига тўлиқ риоя қилинмаяпти.

Кўрилаётган чораларга қарамай, ерларни ноқонуний ажратиш, улардан мақсадсиз фойдаланиш, ҳосилни нобуд қилиш, минерал ўғитлар, ёнилғи-мойлаш материалларини талон-торож қилиш ҳолларига чек қўйилмаяпти.

Айрим жойларда фермер хўжаликларини ташкил этиш, уларга ер ажратишда масъул шахслар томонидан мансаб ваколатини суиистеъмол қилиш, қариндош-уруғчилик ва таниш-билишчиликка йўл қўйилмоқда.

Ҳайъат мажлисида юқоридаги ва бошқа салбий ҳолатлар назоратдан четда қолгани ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятида йўл қўйилаётган камчиликлар танқид остига олинди, уларни бартараф этишга доир аниқ вазифалар белгиланди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг мазкур Фармони ижросини таъминлаш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг матбуот маркази

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

Атом энергияси бўйича халқаро агентлик(МАГАТЭ)нинг раҳбари Муҳаммад ал Барадей АҚШ давлат котибининг ўринбосари Ричард Армитиж билан учрашув чоғида АҚШ Эрон билан мулоқотни тиклаши лозимлигини айтди.

Оқ уй мулозимининг айтишича, Ал Барадей Эрон ўз ядро дастури масаласида битим тузишга тайёр. АҚШ билан муносабатларнинг мўътадиллашуви бунга туртки бериши керак.

X X X

Forbs журнали дунёдаги энг бой давлат раҳбарларининг рўйхатини эълон қилди. Унга кўра, биринчи ўринда шахсий бойлиги 25 миллиард долларга баҳоланаётган Саудия қироли Фаҳд турибди. Биринчи ўнликнинг охиридан Ясир Арофат ва Фидел Кастролар ўрин олган. Катта еттилик давлатлари раҳбарлари учун алоҳида рўйхат берилган. Улар орасида бойлиги ўн миллиард долларга баҳоланаётган Италия бош вазири Берлускони пешқадамлик қилмоқда.

X X X

Испания полицияси ўтган ҳафтада Мадридда теракларни амалга оширишда гумон қилитнаётган олти нафар марокашликни шахсини аниқлади.

Эслатиб ўтамиз, Мадрид темир йўл бекатидаги портлашларни олти ёки етти кишидан иборат террорчилар уюштирган. Икки юздан ортиқ кишининг умрига зомин бўлган Испания тарихидаги энг йирик терактни текширган терговчилар шундай фикрга келишди.

Испания хуқуқ тартибот идораларидан маълум қилинишича, ўтган шанбада ҳибсга олинган беш киши терактга кўмаклашувчи гуруҳга кирган. Аммо марокашлик Жамол Зугам жиноят ижрочиларидан бири бўлган. Жиноятчини теракттдан жабр кўрганлардан бири таниди. Шу муносабат билан Испания ички ишлар вазири Анхел Асебес жума куни Евроиттифоқ ички ишлари вазирлари учрашуви ўтказиладиган Брюссел шаҳрига жўнаб кетди. Йиғилишда иттифоқчилар халқаро терроризмга қарши турадиган ягона тизимни ишлаб чиқишни режалаштиришмоқда.

Шундай яшар одатда одам

“Урганч экскаватор” акциядорлик жамияти жамоаси ҳар бир иш кунини давр талаби даражасида ташкил қилиб, изланиб ишлаш асосида қувончли натижаларга эришаётир, режа-топшириқларни ошиғи билан уддаламоқда. Ўтган йили корхона ишчи-хизматчилари экскаватор ишлаб чиқаришни 2002 йилга нисбатан 10 тага кўпайтиришга, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни 2,2, эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни 5,3, фойда олишни 3 баравар, ўртача иш ҳақини 2 баравар ўстиришга муваффақ бўлдилар.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

◆ Ўтган йили корхонада режага қўшимча равишда 640 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилиб, 2002 йилга нисбатан 153 фоиз ўсиш таъминланди.

◆ Ҳар ишчи ҳисобига 10585054 сўмлик, шунингдек, асосий фонднинг ҳар бир сўми эвазига 6,4 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

◆ Ишчи-хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 75 минг сўмга етказилди.

◆ Корхона ёрдамчи хўжалигида етиштирилган 29578 минг сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишчи-хизматчиларга арзон нархларда тарқатилди.

◆ Фидойи меҳнатни рағбатлантириш ва моддий ёрдам тадбирлари учун 2448463 сўм, меҳнат муҳофазасини, иш шароитларини яхшилаш тадбирларига 10021800 сўм, ишчи-хизматчиларга қўшимча меҳнат таътили учун 7208625 сўм сарфланди.

◆ Корхонада узоқ йиллар самарали меҳнат қилган ишчи-хизматчилар 1799251 сўм миқдоридаги маблағ билан тақдирландилар.

◆ Оталиқдаги мактабларни таъмирлашга 15 миллион, “Умид ниҳоллари” спорт ўйинларини ўтказиш учун 40 миллион сўм маблағ ажратилди.

◆ Вилоятда биринчи бўлиб корхона қошида тиббий марказ ишга туширилди, бунинг учун 2900 минг сўмлик тиббий техника анжомлари сотиб олинди.

МЕҲРИ МЕҲНАТГА ПАЙВАНД

Хотиржам қўл қовуштириб ўтириш унга ёт. Уни ҳамиша ишлаб чиқаришнинг қайноқ участкаларида, муаммоларнинг ечимини излаб олиб борилган долзарб мунозараларда, қизғин баҳсларда учратиш мумкин. Унинг иш услуби ўзгача. Ишлаб чиқариш масалаларини ўз вақтида бевосита тегишли жойнинг ўзида ҳал этишга одатланган.

Гап Хоразм вилоятидаги “Урганч экскаватор” акционерлик жамияти бош директори Мадраҳим Қурбонниёзов ҳақида бормоқда. Унинг бу даргоҳга қадам қўйганига 38 йил бўлди. Ўшанда мўйлаби эндигина сабза урган йигитча эди. Шогирд тушди — устоз бўлди. Дастлаб Урганч гидромелиорация техникумини, сўнгра Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш муҳандислари институтини сиртдан ўқиб тугатди. Чилангар, токарь, пармаловчи, силлиқловчи, хуллас сурункали меҳнат фаолияти давомида не касбларда ишламади, афсонавий Фарҳод номи билан аталувчи қудратли ер қазиш машинасини ишлаб чиқаришнинг қайси жараёнларида қатнашмади, дейсиз? Шу тариқа амалиёт билан назариянинг бирга олиб борилиши Мадраҳимга оддий ишчиликдан етук мутахассис-директор даражасига кўтарилиш учун пиллапоя бўлди. Эндиликда бу ерда тайёрланаётган технологик қисмлар, ишлаб чиқариш жараёнлари унга беш бармоқдай аён. Шу жумладан жамоа аъзоларидан кимнинг нимага қодирлиги ҳам.

— Бир қарашда ёшулли майда-чуйда масалаларга эътибор қилмаётгандек туюлади. Аслида у бу ердаги ҳаёт нафасини доимий равишда ҳис қилиб, жамоани олдида турган долзарб вазифаларга йўналтириб туради, — дейди бош муҳандис Икром Ҳакимов. — Ким ишга кечикиб келди, ким маҳсулот сифатига путур етказди. Албатта, бундай кишилар билан чиқиша олмайди у.

Дарҳақиқат, директор ўзига ҳам, қўл остидагиларга ҳам талабчан. Аввало у соҳибқирон Амир Темурнинг “Ишбилармон, мардлик ва шижоат соҳиби бўлган, азми қатъий, тадбиркор ва ҳушёр бир киши минг-минглаб тадбирсиз, лоқайд кишилардан афзалдир” дея айтган ўгитларига амал қилиб ишга фидойи, уддабурон, ҳар қандай шароитда ҳам сўзининг уддасидан чиқишга қодир йигитларнигина қабул қилади. Сўнгра улар билан бамисоли оғайнидек ҳамкор, ҳамфикр бўлиб иш олиб боради.

Етакчининг ташвиши ҳам қувончи ҳам шу корхона билан боғлиқ. Уни узоқ ташлаб кетолмайди. Сафарга кетадими, меҳнат таътилига чиқадими кўзи орқасида бўлади. Заводда 38 йилдан бери ишлаётган бўлса-да (шундан чорак асри корхонага раҳбарлик билан ўтди) ҳали бирон марта ҳам меҳнат таътилига чиқиб тўла дам олгани йўқ. Қадрдон даргоҳ уни ўз бағрига чорлайди. Унинг фикрича, у ёки бу масала билан сал шуғулланмай қўйдингми, иш устига иш қўшилди, муаммога айланди, деявер. Вазифа-муаммолар эса бисёр: конвейердан чиққан экскаваторларга харидорлар топиш, уларнинг пулини ундириш, маблағнинг бир қисмини яратилажак машиналарга бутловчи қисмлар олиш учун агросаноат тизими бўйича шерикларга йўллаш, меҳнатчиларга иш ҳақи вақтида тўланишини таъминлаш — буларнинг ҳеч бири силлиққина ҳал бўлаётгани йўқ. Шу ва бошқа кўплаб масалалар ечимида корхона етакчисининг куйди-пишдилиги мужассам.

Баъзан уни корхона ҳовлисида хаёл суриб юрган ҳолда учратасиз. Билмаганлар буни раҳбарнинг зерикиб қолганлигига йўйишади. Аслида-чи? Кўпгина ғоялар, таклифлар, янгиликлар айни шу “сайрларда” туғилганлигини ва бозор иқтисодиёти шароитларининг тезкор талабларига монанд равишда рўёбга чиқарилаётганлигини ҳамма ҳам билмаса керак.

Ўтган йили хорижга борийўғи учта экскаватор экспорт қилинди. Раҳбарнинг режасига кўра бу кўрсаткич камида 50 фоизни ташкил этиши керак. Демак, шу йўналишдаги фаолият пировард-мақсадга эришилгунча давом эттирилиши лозим. Ёки қудратли машиналарни ишлаб чиқаришни локализациялаш (маҳаллийлаштириш) дастурини олайлик. Яқин-яқинларгача бу ечими қийин бўлган оғир юк эди. Ишбошининг саъй-ҳаракатлари, собитқадамлик билан иш олиб бориши туфайли дастур тўла бажарилди. Бугун қудратли қазиш машиналарининг 83 фоиз қисми мамлакатимизда, шу жумладан 60 фоизи Урганчда ишлаб чиқарилмоқда. Унинг двигатели, компрессори, айланма таянч қурилмаларигина Россиядан келтириляпти. Умуман, корхонада сўнгги йилларда юз берган кўпгина ўзгаришлар жамоанинг фидойи етакчиси билан боғлиқ. Ишлаб чиқарилиши ўтган йили ўзлаштирилган КХУ-4Н русумли культиваторни олайлик. У нафақат иш сифати, балки механизатор учун ўнғайлиги билан ҳам ажралиб туради. Одатда мавсум арафасида хўжаликларда бу агрегатни тракторга тиркаш учун бир неча чилангар икки-уч кунлаб оввора бўларди. Мадраҳим аканинг бош-қош бўлиши туфайли бу ерда дунёга келган агрегатни тракторга тиркаш учун механизаторнинг ёлғиз ўзи кифоя. У тракторни агрегатга яқинлаштириб, учта бармоқчани кийгизиб ишни бошлаб юбораверади.

Хориж билан ҳамкорлик қилмаган корхонанинг истиқболи йўқ. У давлатимиз раҳбарининг кўрсатмаларини ҳаётнинг ўзи тақозо этаётганлигини корхона фаолиятининг ҳар қадамида ҳис қилиб турибди. Ва бундай шерикларни Россиянинг Владимир ва Рибинск шаҳарлари машинасозлари тимсолида топгандай бўлди. Россиялик ҳамкасблар ҳам урганчлик машинасозларга ишонч билан қўл узатмоқдалар. Ана шу ҳамкорлик самараси ўлароқ, “Урганч экскаватор”, “Ковров экскаватор” ва Рибинск гидромеханика заводи ўртасида шерикчилик асосидаги қўшма корхона туғиляпти.

Буни олға ташланган муҳим қадам дейиш мумкин. Зеро, корхона акциялар пакети бир қисмининг хорижлик шериклар қўлига ўтиши бу ердаги ишлаб чиқаришнинг пировард-натижаларидан манфаатдор бўлган кучлар сафининг кенгайиши демак. Бу қувватларнинг тўла ишга туширилиши туфайли янгидан 150-200 ишчи ўрни очилиши, хорижий инвестиция киритилиши асосида жаҳон андозалари даражасидаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилиши демак. Ҳамкорликда ишлаб чиқарилиши кўзланаётган гидравлик экскаваторлар ва землесослар ана шундай маҳсулотлар сирасидандир. Хорижликлар томонидан билдирилаётган ишонч-эътиборнинг ўзи етакчидан тортиб оддий ишчигача — барчанинг зиммасига янада масъулиятли вазифалар юкламоқда, уларни изланиб ижодий ишлашга ундаяпти.

У вақтнинг зиқлигига, олдда муҳим вазифалар турганлигига қарамай майда-чуйда бўлиб кўринган оддий инсоний муносабатларни жойига қўйишга ҳам вақт топади. Ишчининг бугунги талаб эҳтиёжлари қандай? Унинг ишидан, оиласидан кўнгли тўқми? Атрофдаги мададга муҳтож кишилар-чи?

Ўтган йилнинг ўзида корхона томонидан оталиқдаги мактабларда таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Ўнлаб ишчиларга “Даритал”нинг хушбичим пойафзаллари ҳадя этилди. Ҳар бир ишчининг ўртача ойлик иш ҳақи 75 минг сўмга етказилди. Етакчининг фикрича улар бундан-да юқори иш ҳақи олишга, янада фаровон яшашга муносибдирлар.

Касбини, қадрдон корхонасини — қудратли машиналарни яратаётган ҳазрати ишчини эъзозлаб, Ватан равнақини кўзлаб кенг кўламда фаолият кўрсатаётган фидойи инсоннинг меҳнатлари давлатимиз томонидан юксак баҳоланди. Президентимиз Фармонига биноан у “Эл-юрт ҳурмати” ордени билан тақдирланди. Бу юксак ишонч етакчини янада ташаббус билан ишлашга, Ватан тараққиётига муносиб улуш қўшишга руҳлантирмоқда.

О.РАЖАБОВ

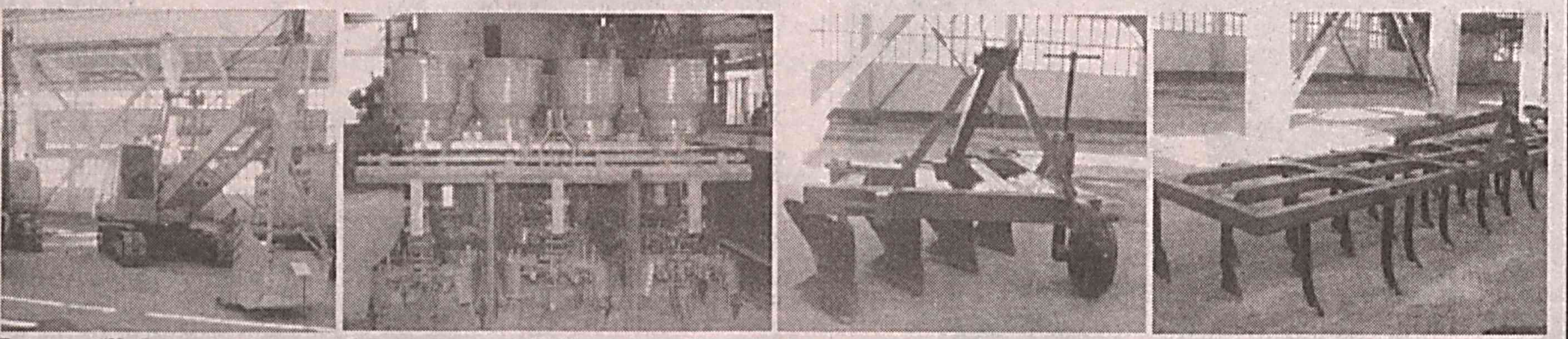

СУРАТЛАРДА: 1.Акционерлик жамияти бош директори Мадраҳим Қурбонниёзов.2. Корхона маҳсулотларидан лавҳалар.

Адолат СДП ҳаётидан

ДЕЛЕГАТЛАР САЙЛАНДИ

Партия фаоллари, нодавлат, жамоат ташкилотлари ва ҳокимлик вакиллари иштирокида “Адолат” СДП Тайлоқ туман Кенгашининг навбатдаги ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди. Унда туман партия Кенгашининг биринчи котиби Соли Ражабовнинг маърузаси тингланди.

Саркотибнинг таъкидлашича, партия Кенгаши туман ижтимоий-сиёсий ҳаётида тобора фаол иштирок этмоқда. Бу ҳол қишлоқларни ободонлаштириш, мактаб, шифохоналар шароитини яхшилаш, аҳолини иш билан таъминлаш сингари долзарб ишларда айниқса яққол намоён бўлмоқда. Лекин мамлакат парламентига бўлажак сайловлар арафасида партия Кенгаши, бошланғич ташкилотлар уддалаши лозим бўлган вазифалар ҳали кўп.

Шу боис маъруза юзасидан бўлиб ўтган музокараларда бошланғич партия ташкилот котиблари Рустам Муродов, Нурулло Баҳриев, “Қўшчинор” ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Абдураҳмон Искандаров, туман ҳокими ўринбосари Саттор Суяров, “Нуроний” жамғармаси туман бўлими раиси Раҳим Жуманов ва бошқалар сўзга чиқишиб, партия Кенгаши фаолиятини янада кучайтириш, сайловолди тарғибот-ташвиқот ишларини авж олдириш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Анжуманда вилоят партия Кенгашининг бўлажак конференциясига делегатлар сайланди. “Адолат” СДП Самарқанд вилояти Кенгаши ташкилий ишлар бўлими мудири Абдурасул Ҳакимов конференцияда иштирок этди.

Ўз мухбиримиз

Ўзбекистон “Адолат” СДП Тошкент шаҳар Кенгашининг ташаббуси Яккасарой туманидаги “Ракат” маҳалласидаги фаол аёллар Наврўз байрамини ўзига хос тарзда нишонладилар.

— Бу тадбиримизга эстрада цирк коллежи билан “Сакура” ресторани жамоалари ҳомийлик қилишди, — дейди шаҳар партия Кенгашининг биринчи котиби Шуҳрат ЮСУПОВ. — Унда республика ва шаҳар “Маҳалла” жамғармаларидан вакиллар ҳам ҳозир бўлдилар. Ўлмас Шукуров раҳбарлик қилаётган бу маҳаллада нишонланган баҳорнинг бетакрор ва гўзал байрами Наврўз тантаналари бир пиёла чой устида завқу-шавққа тўлиб ўтирган иштирокчиларда катта таассурот қолдирди. Эстрада ва цирк коллежи жамоасининг байрамга бағишланган концерт дастури йиғилганларга манзур бўлди.

СУРАТДА: тадбир иштирокчиларидан бир гуруҳи
Козим ЎЛМАСОВ олган сурат

Ўзбекистон Адолат СДП
Самарқанд вилоят Кенгаши

юртимизнинг барча фуқароларини,
ўз сафдошларини, партиянинг
хайрихоҳларини халқимизнинг энг гўзал ва
бетакрор байрами — Наврўз айёми билан чин
қалбдан муборакбод этади.

“Меҳр ва мурувват йили”нинг яратиш ва
яшнатиш фаслидаги бу унутилмас айём
барчаларингизга битмас- туганмас
бахт ва шодлик олиб келсин!

Юртимиз бундан-да гуллаб яшнасин.
Баҳорий кайфият сизларга ҳамиша ҳамроҳ бўлсин!

РЕСПУБЛИКА АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ — «ҒАЛЛАБАНК» БОШҚАРУВИ

Ўзбекистон халқини, ўз ҳамкорлари, мижозлари ва ҳамкасбларини "Наврўз" байрами билан самимий муборакбод этади.

Азиз юртдошлар!

Барчангизга боқий умр, бахт-саодат, тинчлик, омонлик доимо ҳамроҳ бўлсин!

ҚУТЛУҒ ХОНАДОНИНГИЗДАН ФАЙЗУ БАРАКОТ ҲЕЧ ҚАЧОН АРИМАСИН!

«ҒАЛЛАБАНК»

ХОНАДОНИНГИЗГА БАРАКА КЕЛТИРСИН!

ASAKA BANK

Давлат акционерлик тижорат «Асака» банки автотранспорт филиали

бутун Ўзбекистон халқини, мижозларини
Наврўз айёми билан қизғин муборакбод этади.
Шу азиз Ватан, гуллаган Она замин бағрида яшаётган инсонларнинг
оиласига тинчлик, хотиржамлик ва фаровонлик тилайди.

Барчангизни "Меҳр-мурувват йили"да ҳам "Асака" банк автотранспорт филиали билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишингизни, яхши ният билан жамғарган пул маблағларингизни унинг юқори фоизли омонатларида сақлашингизни истайди.

Зеро, "Асака" банки автотранспорт филиали
Сизга фаровонлик калити бўлиб хизмат қилиши шубҳасиз.
Барчангизга бахт ва омад ёр бўлсин!
Ўсиш, униш, тараққиёт омили бўлмиш
Наврўз хонадонингизга фақат қувонч ва шодлик олиб келсин,
азиз юртдошлар!

АКЦИОНЕРЛИК ТИЖОРАТ "ПАХТА БАНК"

ўз акциядорлари, мижозларини, барча юртдошларимизни НАВРЎЗ АЙЁМИ билан самимий қутлайди!

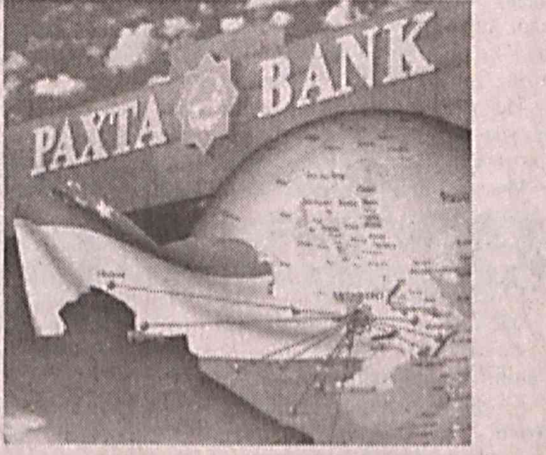

НАВРЎЗ — табиатнинг уйғониш фасли, умумхалқ байрами, меҳр-мурувват айёми, орзу-умидлар рамзи. Шу билан бирга, Наврўз ҳаёт абадийлигининг, табиат чексиз саховатининг ёрқин кўринишидир. Шу боис халқимиз Наврўзни ўзгача соғинч, ўзгача умид билан кутади. Зеро, ушбу айём қалбларимизга ёруғлик олиб киради, кўнгилларимизни мунаввар этади. Табиатга меҳр, эртанги кунга ишонч уйғотади. Наврўз шунинг учун ҳам азиз ва улуғ айёмдир.

УШБУ ҚУВОНЧЛИ КУНЛАРДА ҲАР БИР ХОНАДОНГА БАХТ-САОДАТ, ТИНЧЛИК ВА ФАРОВОНЛИК ТИЛАЙМИЗ!

«ПАХТА БАНК» — ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР!

Назм гулшани

БАҲОР

Олам мунавварлигин
Нечун сезмадинг, кўнгил,
Қай кун ерга қадалган
Бир чўп бугун гул очмиш.
Ҳавас асли шу чўпдир —
Ўзингни шундай билгил,
Ҳасад эса тиканак —
Гуллари ҳам ниш сочмиш.

Қалдирғоч қанотида
Ором олар орзулар,
Наъматак гулбаргига
Қўнар севинчу ҳайрат.
Субҳидам шабнамига
Гулғунчалар юз ювар,
Бир ажиб куй таратар
Қушлар ҳам шодон сайраб.

Билмам, мен осмондами,
Ё ўзга сайёрада,
Ёхуд ул кун кўрганим
Ёмон туш — саробмиди?
Оёғим туроб узра —
Эмасман тайёрада,
Ай, фалак, кеча замин
Шунчалик харобмиди?!

Кўзим теграмга боқиб
Бир ҳамнафас ахтарар,
Бир эмас улар минг-минг —
Соғинмиш сени, баҳор.
Ҳар томон шохлар ёзиб
Ҳавас дарахти ўсар,
Биз ушбу манзарани
Кутган эдик интизор!

Сафар ОЛЛОЁР

Наврўз байрами ўзига хос тайёргарликни хуш кўради. Шуинг учун ҳам ҳозирги кунда жойларда кўкаламзорлаштириш-ободонлаштириш ишлари қизғин тус олмоқда. Бу ҳаракатдан байрамни муносиб кутиб олаётган мамлакатимиз пойтахтининг Собир Раҳимов туманидаги "Чиғатой Оқтепа" маҳалласи аҳли ҳам четда қолаётгани йўқ. Яқинда бўлиб ўтган умумхалқ ҳайрия ҳашарини улар уюшқоқлик билан ўтказган эдилар. Эндиликда эса байрамолди кўкаламзорлаштириш-ободонлаштириш ишларини авж олдиришмоқда. Маҳалла оқсоқоли, Ўзбекистон "Адолат" СДП аъзоси, маҳалла бошланғич партия ташкилоти етакчиси Хайрулла Мўминов ҳар доимгидек маҳалладаги бундай хайрли ишларга бош бўлмоқда.

СУРАТДА: маҳалла аҳли айём арафасидаги тайёргарлик ишларини поёнига етказишмоқда.

ЙИЛНОМАЛАР ТАРИХДАН СЎЗЛАЙДИ

(Давоми, боши ўтган сонда)

Ҳиндистонликларнинг машҳур мунажжими Л.Р.Шаудшрининг тузган бурж мучали бизникидан анча фарқ қилар экан. Улар қадимий Наръям буржи тақвимидан фойдаланганлар. Саналар шу сабабли ҳам ғарб мамлакатлари қабул қилган мувоққат давр кўрсаткичидан фарқланади. Уларда йил боши Қўйдан бошланади ва қуйидагичадир:

1. Қўй — (13 март — 13 апрель)
2. Сигир — (14 апрель — 13 май)
3.Эгизаклар — (14 май — 14 июнь)
4. Қисқичбақа — (15 июнь — 15 июль)
5. Арслон — (16 июль — 15 август)
6. Бошоқ — (16 август — 15 сентябрь)
7. Торозу — (16 сентябрь — 14 октябрь)
8. Чаён — (15 октябрь — 14 ноябрь)
9. Ёй — (15 ноябрь — 13 декабрь)
10. Тоғ эчкиси — (14 декабрь — 12 январь)
11. Қовға — (13 январь — 12 февраль)
12. Балиқ — (13 февраль — 12 март)

Демак, ҳиндларнинг бурж-мучал ҳисоби, бизнинг аждодларимизникидан 21 кун кейин юрар экан. Бу табиатнинг даврийлиги билан боғлиқ бўлиши ҳам мумкин. Худди шундай мучал ҳисоби Шарқ мамлакатларда милодийдаги март-апрель ойларига тўғри келишлигида ҳам мутаносиблик борлигини кўрамиз.

Мучал ҳисоби бўйича 2001 йил 22 мартдан Илон, 2002 йилда — От, 2003 йилда — Қўй, 2004 йил 22 мартдан Маймун йили киради.

Наврўз ҳисоби Қуёшнинг осмон қуббасидаги йўлига жойлашган юлдуз туркумларидан иборат бўлиб, уни буржлар дейилади. Бу буржларнинг номларига келсак, улар: Ҳамал, Савр, Жавзо, Саратон, Асад, Сумбула, Мезон, Ақраб, Қавс Жаъдий, Далв, Ҳутдир.

Наврўзнинг биринчи кунидан бошлаб, мучал ва ҳамал йил ҳисоблари ҳам бошланади. Наврўздан бошланадиган ҳижрий—шамсий — ўн икки буржлар билан боғлиқдир. Буржларнинг номланиши ҳақида юқорида мулоҳаза юритган эдик.

Ҳижрий—шамсийнинг бир йили 4 фаслдан иборат. Бу ҳисобда 1 йил 52 ҳафтаю 1 кун, яъни 365 кундан иборат. Ҳижрий-шамсийнинг Ҳамал, Жавзо, Асад, Сумбула, Ақраб ва Жаъдий буржлари 31 кундан, Савр, Саратон, Мезон, Қавс ойлари 30 кундан. Аммо, Ҳут буржи ҳар 4 йилда бир марта 29 кун бўлиб, уни шамсий—кабиса — "Улуғ йил" деб аталади. Бундай йил амалда 366 кундан иборат бўлади. Қолган уч йилни — "Кичик йиллар" дейилади. Бу йиллар 365 кундандир. 2004 йилнинг 22 марти, яъни Ҳамалдан бошлаб. Ҳижрий—шамсийнинг 1383 йили киради.

Исломий тақвимнинг икки хил йил ҳисоби бор. Ҳар икки ҳисоб ҳам Пайғамбаримиз (с.а.в.)нинг Маккаи мукарамадан Мадинаи мунавварага кўчиб ўтишлари, мелодий ҳисобининг 622 йилидан бошланган. Ҳижрий сўзи арабча бўлиб, кўчиб ўтиш маъносини билдиради. Ана шу йиллардан бири Ҳижрий—шамсий бўлса, яна бири Ҳижрий-қамарий ҳисобланади. Бу йил ҳисоби ҳам 12 ойдан иборат бўлиб, унинг 6 ойи 30 кундан, қолган 6 ойи эса 29 кундан иборат.

Ҳижрий-қамарийнинг боши Маҳаррам ойидан бошланади, охири эса Зулҳижжадир. Ҳижрий-қамарий ойларининг номланиши қуйидагича: Муҳаррам, Сафар, Рабий-ул-аввал, Рабби-ул-соний, Жумад-ул-аввал, Жумад-ул-соний, Ражаб, Шаъбан, Шаввал, Зулқаъда, Зулҳижжадир. Бу ойларнинг ўзбекча номланишига келсак, улар: Ашур ой, Сафар ой, Тўрт оға-инининг — Биринчи, Иккинчи, Учинчи, Тўртинчи ойлари, Ражаб ой, Барат ой, Рўза ой, Ҳайит ой, Оройой, Қурбон ойлардир.

Ислом динининг ақидаларига кўра, мусулмончилик анъаналари, урф-одатлари, маросимлари ҳижрий-қамарий ҳисоби бўйича юритилади. Буларга Пайғамбаримиз (с.а.в.)нинг туғилган кунлари — Мавлуд, Рўза ва Қурбон ҳайитларини нишонлаш кабиларни мисол келтириб ўтиш мумкин.

Ҳижрий-қамарийда 1 йил 12 ой, 50 ҳафтадан иборат бўлиб, 354 кунни ташкил этади. Кабиса йили эса 355 кундан иборатдир. 1422 йил ҳижрий-қамарий — 2001 йилнинг 26 мартига, 1423 йил — 2002 йилнинг 15 мартига, 1424 йил — 2003 йилнинг 4 мартига ва ниҳоятда Янги 1425 йил — ҳижрий-қамарий мелодий 2004 йилнинг 22 февралига тўғри келади.

Ҳижрий-қамарий йил ҳижрий-шамсийдан 11 кун билан фарқланади. Худди ана шу фарқ туфайли ҳам ҳижрий-қамарийда кунлар, ҳафталар ва ойлар сурилиб боради ва унинг тафовути 33 йилда, бир йилни ташкил этади.

Арабча ҳафта кунлари қуйидагича:
1. Явм-ул-аввал — якшанба
2. Аҳваи — душанба
3. Жубар — сешанба
4. Дубор — чоршанба
5. Мунис — пайшанба
6. Аруба — жума
7. Шиёр — шанбадир.

Даврийликда Қуёш билан Ойнинг, кундуз билан кечанинг фарқига борган аждодларимиз йилномаларни яратишга қодир бўлганлар. Йилномалар аслида инсон ҳаётининг муҳим саналарини ўзида ифода этади, бу билан ўз тарихини яратади, албатта. Шунингдек, тарихий жараёнларни, муҳим воқеалар ҳам, ана шундай салномаларда ўз ифодасини топади. Мозийми, ўтмишми, бу — тарих. Ана шу тарих ўз ичига 10, 100, 1000 йилларни қамраб олади ва уни аср ва эралар тарзида ифода этади. Айнан бу тарихнинг муҳим жиҳатларини жамият формацияларида, даҳшатли жангларда, қудратли империялар пайдо бўлиб ва яна емиришларида кўрамиз. Бундай кўринишлар қандай бўлмасин, мозийни бизга намоён қилиб беради. Бунга биз Исо алайҳиссалом тарихи билан боғлиқ бўлган мелодий йилномани мисол қилиб ўтишимиз мумкин. Биз ҳозир иш юритаётган мелодий йил ҳисоби, айнан Исо пайғамбар туғилган кундан бошлаб, амалга киритилганми, деган савол туғилиши мумкин. Бунга аниқ бир, жўяли далилни исбот сифатида келтира олмаймиз.

(Давоми бор)

Футбол оламида

"ЧЕЛСИ" ВА "АРСЕНАЛ" ЧЕМПИОНЛАР ЛИГАСИДА УЧРАШАДИ

Ўтган жума куни Швецарияда бўлиб ўтган қуръа ташлаш натижаларига кўра, Мадриднинг "Реал" жамоаси "Монако" билан, "Милан" жамоаси "Депортиво" билан, "Порту" эса "Лион" ва ниҳоят Лондоннинг икки номдор жамоаси "Челси" ва "Арсенал" чемпионлар лигасининг чорак финалида куч синашадиган бўлди.

Чорак финалнинг илк учрашувлари 23 ва 24 март кунлари, жавоб учрашувлари эса 6 ва 7 апрель кунлари ўтказилиши кутилмоқда.

Ярим финалда Лондон жамоалари ғолибларидан бири "Реал" ва "Монако" жамоалари ғолиби билан учрашади. Агарда "Реал" жамоаси ярим финалга йўл оладиган бўлса, у ҳолда футбол юлдузи Дэвид Бекхем Англияга қироллик клуби сафида илк марта ташриф буюради.

Англия жамоалари чемпионлар лигаси ташкил топган пайтдан бери илк марта ушбу нуфузли мусобақада ўзаро куч синашадилар.

Шуни айтиб ўтиш керакки, "Челси" Роман Абрамович раҳбарлик қила бошлаган пайтдан бери "Арсенал" билан бўлган 16 учрашувнинг барчасида мағлубиятга учраган.

"МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД": КУТИЛМАГАН МАҒЛУБИЯТ

Манчестерлар дербисида "МЮ"нинг 1:4 ҳисобидаги йирик мағлубияти "Қизил иблислар"нинг майдонни бошлари эгик ҳолда тарк этишларига сабабчи бўлди.

Ўйиннинг биринчи бўлимида "Манчестер Сити" жамоасининг иккита голига Пол Скоулс биргина жавоб тўпи қайтарди ва шу ҳисоб билан жамоалар танаффусга чиқиб кетдилар. Иккинчи бўлимда "МЮ" дарвозасига киритилган иккита тўп "Манчестер Сити" жамоасининг йирик ҳисобдаги ғалабасини таъминлади. Бу Алекс Ферпюссон раҳбарлик қилаётган "МЮ" жамоасининг 17 йил давомидаги йирик мағлубияти бўлди.

Ушбу мағлубиятдан сўнг "Қизил иблислар" премьер лига пешқадами "Арсенал"дан 12 очко ортда қолиб кетди ва мутахассисларнинг фикрича, Англия миллий чемпионати тугашига 10 тур қолганлигига қарамасдан чемпион жамоа номи маълум бўлиб қолди.

КАПО "ЮВЕНТУС"ДА ТЎП СУРАДИ

Италиянинг амалдаги чемпиони "Ювентус" Франция терма жамоаси ҳужумчиси Оливье Капо билан муҳим шартнома имзолади. "Осера" жамоасида тўп сурувчи 23 ёшли футболчи эндиликда "Ювентус"да ўз фаолиятини давом эттиради.

Италиянинг ушбу номдор клуби Капони ўз сафида кўришни истаган бир қанча жамоаларни доғда қолдириб футболчини сотиб олишга муваффақ бўлди. Аниқроқ қилиб айтадиган бўлсак, Капонинг ўзи "Ювентус" жамоасини танлади. "Мен бу жамоада тўп суришни ва унинг шарафли тарихида ном қолдиришни хоҳлайман. Барча франциялик футболчилар "Юве" сафида ажойиб ўйин кўрсатганлар ва мен ҳам бу анъанани давом эттиришимга ишонаман. Шунинг учун ҳам жамоа таклифини мамнуният билан қабул қилдим", — дейди Евро-2004да Франция миллий терма жамоаси шарафини ҳимоя қилувчи Оливье Капо.

Жамшид МАТЁҚУБОВ тайёрлади

Меҳр-мурувват — улуғ фазилат

Қибрай туманидаги "Хайри-Баракат" кенг тармоқли фермер хўжалиги кейинги йилларда ўзининг кўплаб хайрли ишлари билан ўрнак бўлиб келмоқда.

Яланғоч қишлоғида жойлашган бу хўжалик қишлоқ аҳолисига қулайликлар яратиш ва кам таъминланган оилалар, боқувчисини йўқотган ёлғиз қарияларга моддий ёрдам кўрсатишга доимо ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Яқинда қишлоқ болаларга спорт майдончаси ҳамда теннис корти қуриб берилди. Шу билан бир қаторда тумандаги 4-мактаб ва 38-мактабгача болалар муассасаси оталиққа олиниб, бу масканлар ҳар йили тўлиқ таъмирдан чиқариб берилади. Ҳашар йўли билан қурилаётган мактаб, боғчаларга фермер хўжалигининг ғишт цехида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар доимий равишда етказиб берилмоқда. Шунингдек, Наврўз байрами арафасида хўжалик қишлоқ аҳолисига байрам дастурхони ёзиб, кам таъминланган оилаларнинг беш нафар фарзандларининг суннат тўйларини ўтказди.

— Бундай хайрли ишларни фақат "Меҳр ва мурувват йили"да қилиб, кейин тўхтатиб қўйсак албатта бу катта хатолик бўлади, — дейди 50 ёшли фермер Саттор Туронов. — Шунинг учун бундай савобли ишларни доимий қилиб туришимиз даркор.

СУРАТДА: саховатли фермер Саттор Туронов билан ходим Ғайрат Аҳмедов.
Еркебой БОТИРОВ олган сурат

Кулги бекати

Тўй пайтида куёв безовта — унинг янги туфлиси сиқяпти. У тезроқ тўйнинг тугашини кутяпти. Шунда келин дейди:

— Азизим, тўй тезроқ тугаса-ю, икковимиз ёлғиз қолсак...

— Нега, жонгинам? Сизнинг ҳам туфлингиз қисяптими?

***

Бир дағал одам ўртоғини хафа қилиб қўйиб, узр сўрапти:

— Хафа бўлма, биродар, лойимни шундай қоришган.

— Лойингни қоришга қоришипти-ю, тепиб пишитишмапти-да...

***

Бир одам дўстига ўғлининг икки йил қамоққа хукм қилинганидан нолипти.

— Ўғлинг ўзи шу жазога лойиқ эди, — депти дўсти.

— Нега ундай дейсан? У жуда қобил бола чиққан эди. Ўғирлаган нарсасининг ҳаммасини уйга олиб келарди.

***

Доктор олдига келган беморни кўриб чиқиб, калласини қимирлатди.

— Сиз менга ёқмай турибсиз.

— Ҳайронман, афандим, сиз ўзингиз ҳам унчалик чиройли эмассиз-ку!

***

Бир киши ўта хасис қариндошининг уйида тураркан. Ундан сўрашипти:

— Қариндошинг овқат еяётганда ёнида кимлар бўлади?

— Фақат пашшалар.

***

Бир чўпоннинг ўғли дадасига:

— Дада, мен қўй санашнинг осон йўлини топдим.

— Қандай?

— Аввал оёғини санаб чиқаман-да, кейин тўртга бўламан.

***

Бир бемор табибга деди:

— Тақсир, йўталим қолди, лекин нафас сиқиш қолгани йўқ.

— Қўрқманг, — жавоб қилди табиб, — тез кунда нафасингиз ҳам тўхтайди.

***

Врач бемордан сўрапти:

— Чекишнинг зарари ҳақида газетада босилган мақолани ўқидингизми?

— Ҳа.

— Қандай қарорга келдингиз?

— Газета ўқимасликка.

***

Бир одам танишига деб ди:

— Кўзим оғрияпти. Тадбири нима?

— Бултур менинг тишим оғриганда суғуриб ташлашганди, — дея жавоб қилибди таниши.

***

Бир ходим ишга кеч келар экан, бошлиқ эса унинг кеч қолгани учун маошидан ушлаб қолар экан. Ниҳоят, бир куни бошлиқнинг тоқати тоқ бўлипти.

— Айб эмасми ҳадеб кеч келиш?

— Нега айб бўлар экан. Кеч қолсам, ўз пулимга кеч қоляпман-ку!

***

Бир одамга ўртоғи хотинидан шикоят қилипти.

— Хотинингизнинг феъли ёмон бўлса, уни ташланг, қўйинг. Қутуласиз.

— Ие, қандай қилиб қўяй? У билан қирқ йилдан бери бир ёстиққа бош қўйиб келяпмиз.

— Бўлмаса, ёстиқни ташланг.

Наврўз арафасида Хонободда шаҳар истиқболларига бағишланган кўргазма очилди. Ушбу ўргазмадан тарихий экспонатлар, замонавий фотосуратлар, бадиий полотнолар ҳамда халқ усталарининг ишлари жой олди.

ХОНОБОД ОБОД БЎЛАДИ

Бундан ташқари, маҳаллий қўшма корхоналар, хусусий ва якка тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар намуналари ҳам кўргазмага қўйилди. Шунингдек, кўргазмада шаҳарда яшовчи ўнлаб миллат вакилларининг урф-одат ва анъаналари акс эттирилган фотосуратлар ҳам намойиш этилмоқда.

К.НИЗОМОВ,
"Туркистон-пресс"

ШАЙТОН малайлари

Давоми. Боши ўтган сонларда

ТУМШУҒИДАН ИЛИНДИ

2002 йилнинг май ойи охирлари. Икки улфат — яъни Аслиддин билан Владимир Жиззах шаҳридаги "Кўк бозор"га кириб кетишаётганида бир йигит Аслиддиннинг қўлидан ушлаб тўхтатади. Владимир бир чеккада уларнинг гапига қулоқ солиб туради.

— Ҳа, оғайни одам танимайдиган бўлиб кетганмисан. Ё пулинг кўпайиб, эски ошналарни эсдан чиқардингми, — дейди ҳалиги йигит.

— Йўғ-э, нега ундай дейсан. Мен доимо дўстларга садоқатлиман.

— Ундай бўлса, гапимни эшит. Орқа воратдан билиб юрибман. Машина савдосида устаси фаранг бўлиб кетибсан. Менга ҳам бир оғайнигарчилик қилиб юбор. Битта "РАФ" машинаси керак. Аммо пулим унча кўп эмас. Бир миллионга қурбим етади.

— Дўстим, "РАФ" машинаси қанча туришини биласанми, ўзи!

— Биламан. Билганим учун сенга айтаяпман-да. Чунки сен йўлини қиладиганлардансан.

Аслиддин бироз ўйланиб турди-да:

— Бўпти, яқин орада оласан ўша машинани, фақат пулини тайёрлаб қўй. Мен насияни ёқтирмайман, — деди.

— Бу ёғидан хавотир олма, соққа тайёр, — деди ҳалиги йигит қўллари билан ишора қилиб.

Икки ошна қўл ташлашиб келишишди-да хайрлашишди.

Уларни кузатиб турган Владимир бир гап борлигини сезди-да, Аслиддин унинг олдига келганида:

— Ҳа, оғайни, мендан яшириб иш қилмоқчимисан, — дейди.

— Қўйсангчи хазилингни. Сендай ишончли дўстсиз бир иш қилармидим. Ўзинг гувоҳсанку, ҳаммасига.

— Ҳа, энди айтдим қўйдим-да. Нима бирорта тузукроқ иш бор эканми?

— Бор, — деди Аслиддин. — Ўша ўзинг кўрган йигитга яхши бир "РАФ" машинаси керакмиш. Пули нақд деяпти. Энди ўшандай машинани топишимиз керак. Начора яна бир-икки ой қидирамиз-да...

— Ҳеч қандай бир-икки ой қидиришнинг кераги йўқ, — деди Владимир ўйлаб ўтирмай. Ўша сен айтган машина бор. Фақат Самарқандга боришга тўғри келади. Мен уни ўша ерга таъзияга борганимда кўрганман. Сен ҳайдаб келсанг бўлгани. Қолганини ўзим тўғрилайман.

Шундай қилиб, икки ҳамтовоқ ўша ердаги ошхонага кириб муваффақият учун хурсандчилик қилишди. 3 июнь куни эрталаб учрашишга келишиб тарқалишди.

2002 йил 3 июнь куни эрталаб соат тўққизларда автошохбекат олдида учрашишдида йўловчи "Икарус" автобусига ўтириб Самарқандга равона бўлишди. Соат ўн бирларда Улуғбек расадхонаси олдида машинадан тушиб қолдилар. Шу ердан маршрутли таксида темир йўл вокзалига келишади.

— Хўш, энди сен айтган машинани қаердан топамиз, — дейди Аслиддин шеригига маъънодор боқиб.

— Хавотир олма албатта топамиз. Ўша машинанинг эгасини танийман. 10-маршрутли таксини ҳайдайди.

Икковлон 10-маршрутли таксига ўтириб у томондан бу томонга бориб келишади. Лекин ахтарган одамларини тополмайдилар. "Ов"ни эртага қолдириб, ошхонада овқатланишади. Сўнг меҳмонхонага кириб дам оладилар.

Каримжон РИХСИЕВ
(Давоми бор)

Қарор ва ижро

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Олмалиқ шаҳар прокуратураси ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлими ходимлари қатор қонунбузарликларга қарши муросасиз кураш олиб бормоқдалар.

— Бу борада айниқса шаҳар Давлат солиқ инспекцияси билан қилаётган ҳамкорлигимиз яхши самара бермоқда, — дейди бўлим бошлиғи Маъмур Бегматов.

Дарҳақиқат ҳамкорликда ҳикмат кўп. Яқинда улар томонидан шаҳардаги "Ойдин" деҳқон бозоридаги 7-савдо дўконида ўтказилган қисқа муддатли текширув ҳам буни тўла намоён этиб турибди. Бу ерда савдо қилаётган Илҳом Жакбаровдан тегишли ҳужжатлар талаб қилинганда у хусусий тадбиркор Раъно Расуловага тегишли Олмалиқ шаҳар ҳокимилиги томонидан ўтган йилнинг 4 мартида экспорт-импорт операциялари ва чакана савдо учун берилган 1130/3600 рақамли тадбиркорлик гувоҳномасини кўрсатишдан нарига ўта олмади. Дўкон ғазнасидан 854000 сўм нақд савдо пули чиқди. Ваҳоланки, бу ердаги назорат-касса машинасидан бор йўғи 120 сўм ўтказилган эди, холос. Қонунни четлаб, ўз чўнтагининг ташвиши қилган бу уддабуроннинг ортида турган тадбиркорнинг қилмиши шу билан чекланса кошки эди. У нақд пул айланмасига доир ҳукумат қарори талабларини бузди. Қолаверса, Вазирлар Маҳкамасининг 154-сонли қарорига зид равишда иш юритди. Акс ҳолда текширувчилар дўконда бўлган пайтда Қозоғистонда ишлаб чиқарилган 118 шиша, жами 72 минг 220 сўмлик спиртли ичимликлар ва акциз маркаси бўлмаган 99 минг 600 сўмлик 249 қути "PINE" сигаретлари топилмаган бўларди. Шаҳарнинг Амир Темур кўчасида жойлашган хусусий тадбиркор С.Раҳматуллаевга тегишли бўлган дўконда ўтказилган текширувда эса ҳукуматимизнинг 2001 йилдаги 264-сонли ҳамда 2002 йилдаги 280-сонли қарорлари талабларининг қўпол равишда бузилаётганлиги маълум бўлди. Бу ерда назорат-касса машинаси ишлаб турганлигига қарамасдан 1 миллион 675,5 минг сўм нақд пул НМК машинасидан ўтказилмасдан банкка топшириб келинган. Оқибатда савдо қоидалари кўп маротаба қўпол равишда бузилган. Ҳуқуқбузарлар қонун олдида жавоб беришиб тегишли жазоларини олишди. Талабнинг ҳамма учун бирлигини улар энди тушуниб етишаётган бўлишса ажаб эмас. Ахир кўза кунда эмас, кунида синади-да.

Ҳазратилло РЎЗИЕВ,
"Адолат" мухбири

СУРАТДА: шаҳар прокуратураси ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлими бошлиғи Маъмур Бегматов шаҳар Давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Ҳамид Мусин билан биргаликда хусусий тадбиркор Фания Давутовага тегишли савдо дўконида НМК дан қандай фойдаланаётганлигини кўздан кечиришмоқда.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Каримжон РИХСИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Бобоқул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Абдусамад МАМАЖОНОВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Муҳаммад РАҲМОН, Низомиддин НУРМАТОВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ.

Телефонлар:
Қабулхона — 136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Бўлимлар:
Сиёсат ва партия ҳаёти — 136-55-96.
Маънавият, адабиёт ва санъат — 136-53-14.
Хатлар — 136-53-14.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитасидан 140 рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма Г— 400, Адади 1954 Ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Саҳифаловчи — Аслиддин БЎРИЕВ | Навбатчи— Жамшид МАТЁҚУБОВ

Газета IBM компьютерида терилди.
Босишга топшириш вақти—20.00.

● Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. ● Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. ● «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади. t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. ● Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. ● Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди.